

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. IX. Quo pretio cœlum beatorum sedes comparanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

perinde si salutis cardo in ea verratur: gratiam divinam querimus, sed supinè & intransitu; humanà perdità irreparabilem jacturam stultè credimus. O homines rusticissimos! ò verè fatuos! Tam non fidendum vitæ quàm gratiæ; utraque tam fallax quàm incerta est. Nemo fidat vitæ:

*Horat. lib. 2.
epist. 1. ad
Pisonem*
Nento fidat gratiæ. Quanti
ploravere suis non respondere favorem
Speratum meritis.

Nihil inanius, sed nec fallacius quidquam humanà gratiā. Qui tibi jam videntur favere, illud sub vitæ finem occidunt: Tu videris. Quare non Nilum, sed cælum vel centum oculis, toto vultu, pectore intimo suspiciamus? Lustrate Orbem, nulla hinc quies, nulla mansio. In domo Patris cælestis mansiones multæ, quies æterna.

CAPUT IX.

Quo pretio Cælum Beatorum sedes comparanda.

*Isaias vates
sermō li-
gendi dille-
ctus est.*
H Ebræorum vates Isaias, regiæ stirpis, in aulā educatus, vir eloquens & stylus nitidi, annis ante Christum octingentis vaticinatus, horrendum sui vaticinii supplicium tulit. Nam cum regem impium Manassē, omnemque illius aulam paulo liberius perstrinxisset, in carcerem, inde ad mortem raptus, terrā & quidem lignea dissectus est; initio laniatæ hujus à capite per medium hominem factō. Horribile propterea tormentum, & vel ipsis spectatoribus oculis triste.

Hoc tamen Isaias, licet annum ageret centesimum vigesimum sextum, incredibili constantia pertulit, non minus morte quàm vitā clarissimus.

Vir iste sanctissimus cælum, & quidem etiamnum obleratum reverè magno emit; sanguine per tantis cruciatibus fuso gloriam cælestem obtinuit. Cælum esse venale gaudemus, sed quis illud emat tam carè?

Vitam pro cælo prodigere, & non invitum mori in magno ducimus; sanguinem etiam fundere, hoc durum. Cur quælo Deus naturā non opulentissimam solam, sed & liberalissimam cælum à se vult emi, & quidem pretio tam grandī? Liberalitatis proprium est gratis dare. Hic duo ista veniunt explicanda: Primum, num cælum emendum? Deinde, quo genere monetæ? De utroque nunc pauca.

§. I.

*Cur pro
cælo labo-
remus tri-
plex sc-
dendum.*
Natura corruptior nos tales genuit, ut liberalitatem potius alienam, quàm nostram amemus. Malumus gratis accipere, quàm dare. Hinc illæ argumentationes nostræ: Si quis ea omnia, quæ ab exordio ad finem vitæ passurus, sub uno aspectu posita videret, nunquam hilarescere posset, imò vivere recusaret tam duris legibus. Quorsum autem ista? Quid sibi vult tam longæ ærumnarum ordo, quid formidanda hæc calamitatum series nisi cælum expectat? spem cæli tolle, & nemo sponte miser esse cupiet. Pro cælo laboramus, pro cælo patimur. Longè tamen gratius foret hoc præmium, si gratis daretur. Triplex ad hæc responsum est.

Primum: Cælum Deus planè gratis dat. Crumenam auro plenam cum in viā invenis, etsi manu attolis, tamen aurum gratis accipis. Domum occupas, sed domus Domino assensu rependis, tu certè gratis habitas. Cælo te Deus recipit, quid rependis? Collige omnia quæ rectè fecisti unquam, aut placidè tulisti ad illam mansionem collata, vix assensum unum constituent. Quā igitur fronte cælum à te emptum jactabis? Tace; gratis accepisti.

Deinde: Omnia promerita nostrā vim suam omnem à Dei gratiā habent. Aufer gratiam, & promeritum

Tom. I.

A nullum erit. Rectissime dixit Augustinus: Quod est meri-
tum hominis ante gratiam, quo merito percipiat gratiam? cum epist. 105.
omne bonum meritum nostrum, in nobis non faciat nisi gratia: Sixto presb.
& cum Deus coronat merita nostra, nihil aliud coronet nisi gratiam: contra Pela-
donā sua. Cum ergo gratia gratis detor, gratis etiam cælum dabitur, non dandum nisi propter gratiam. pag. 177.

Tertium: Cælum Deus omnino gratis dare tam sui Tertium.
quàm nostri causā non potest. Sui causā: Nam impiis ac rebellibus, imò cælum averfantibus, cælum vi ingere non potest. Justus ipse ac sanctus est: ergo capitalibus ac professis hostibus, & nolentibus beari, quā aequitate aut necessitate Beatitudinem obtulerit? Cum ergo invitis cælum non det, dabit obedientibus & volentibus, qui hoc ipso cælum emunt dum obediunt, dum cælo asseri seridè volunt. Nostri causā non penitus gratis dandum est cælum, nam beatitudo nobis tam suavis non accideret, nisi prius fel gustaremus. Post laborem dulcis est quies, post famem gratia refectio, post bellum jucunda pax. Non coronabitur, nisi qui legitime certaverit. Donatio parum honorifica est, ubi nulla donandi causā est. 2. Tim. c. 2. vers. 5.

Abrahamum Deus ad ingentem gloriam evecturus, promissit ex ejus posteris nasciturum Dei filium. Ut autem Abrahamus tantā gratiā non indignus censeretur, filium jussit immolari. O Domine, quā nihil das gratis? Imò verò, dixerit Deus, gratuitum hoc donum offero, sed simul causam donandi quero. Cum igitur Abrahamus in has dandi & accipiendi leges consensisset, filium etiam filium mactare paratissimus, mox Deus: Per memetipsum juravi, ait, quia fecisti hanc rem, & non per- Gen. cap. 22.
peristi filio tuo unigenito propter me, benedicam tibi, & bene- vers. 16.
dicentur in semine tuo omnes gentes terra. Significat aut, Quia & seqq.
fecisti hanc rem, idè à meā liberalitate consecutus es hoc munus. Ita Deus longè promptior donare, quàm nos Vult Deus
accipere, obedientibus dabit æternitatis præmium: homines
vult tamen & omni jure id vult, ut felicitatem tantam ne se indi-
cupiant, ambiant, petant, apprehendant, eā se non in- gnos exhi-
dignos exhibeant, ad eam se non invitos ostendant. beant eter-
Hinc illa Pauli ad Timotheum vociferatio: Apprehende præmio.
vitam æternam. Et unā hortatur, idem aliis inculcet, ut 1. Tim. c. 6.
thesaurizent sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendat vitam æternam. Ibid. v. 19.
Nectamen desinet esse gratuitum, cum fuerit à te apprehensum. Quo modo, inquis, quā manu apprehendam? Jam dicimus.

§. II.

A Junt eos olim milites quos Soli dicatos scripserant cum sacramentum dicerent, coronam à mucrone gladii pendente accepisse. Quo quidem ritu significabant victoriæ & coronæ laudem, non aliter quàm ferri cuspidē obtinendam. Si quæras, quā ratione gloria cælestis sit acquirenda? Beatus Paulus, non aliud, quàm quod modò diximus respondet: Apprehende vitam æternam: Porrigit Deus beatitudinis coronam, sed à mucronato ferro pendulam. Vis illam? Apprehende. Etsi manum ferri cuspidē nonnihil lædas, non refert, modò coronam auferas.

Beato Paulo res certa est: Si sustinebimus & convergemus. 2. Tim. c. 2.
bimus. Si mortui sumus cum Christo, credimus quia simul vers. 12.
etiam vivemus cum Christo. Christus verissimus regni hæ- Rom. cap. 6.
res & summi regis filius, hoc tributum tamen & vecti- vers. 8.
gal nihilominus pendit Patri. Quoniam sic scriptum est, Luc. c. 24.
& sic oportebat Christum pati. Eadem membrorum lex vers. 46.
est, quæ capitis fuit. Quod beatus Leo expendens: Cer- Leo. serm. 9.
ta, inquit, atque secuta est expectatio promissæ beatitudinis, ubi de Quæ-
est participatio Dominice passionis. Gloriæ coronam nobis dragis.
comparamus fortiter agendo, & constanter sustinendo.

Isaias vates, cujus antè facta mentio, ad rem nostram Isa. cap. 62.
accommodatè: Et eris, inquit, corona gloria in manu Do- vers. 3.
mini, & diadema regni in manu Dei tui. Corona è gemmis & auro dum imperfecta in aurificis manu est, mal-
licos,

leos, ignem, ictus crebro reperitos subit, dum perficiatur & in regium ascendat verticem. Si coronæ huic sentire & loqui concessum, has ejus querelas audiremus: Væ mihi misera, quoties per ignem trahor, quot ictibus diverberor, quot malleis & malleolis contundor; malim in quamvis arcam abjici tanquam indigna sole, quam ista perpeti, tot percussionibus conquassari. Hæc in aurifabri officinâ diceret, longè aliter alibi locutura. Nam ubi in caput regium jam ascendit, & auro gemmisque collucens irradiat, venustum tot oculis spectaculum, vocibus mutatis hæc diceret: Non me pœnitet, sub malleis ingemuisse, incudem tolerasse, in ignibus sudasse. Nunc summo sum honore, in sublimi sto, regem orno, aureos & gemmeos ignes jacio, velut sidus effulgeo, omnes unâ cum rege me adorant. Beatam me, ô terque quaterque beatam! En regis coronæ planè dispares voces! aliter in aurificinâ, aliter loquitur in domo Palatinâ. Ibi querelas & planctus fundit, hic ingentes jubilatus edit.

Dum vivimus non solum est pati.

Eadem omnium proborum hominum conditio est, quæ regis coronæ. Cuilibet illorum singillatim dixit Ilias: *Eris corona glorie in manu Domini*. Nondum es, sed eris, cum è manu aurificis, in manum regis perveneris. Adhuc in officinâ es inter malleos, ignes & instrumenta ferrea. Adhuc poliendum est opus & omni artificio elaborandum. Tuum est jam pati & sustinere. Ubi opus hoc fuerit perfectum, è tabernâ in regiam transibit, à percussibus tam crebris ad honores maximos. Nichilominus hominem bonæ mentis, dum in hac officinâ est, dicentem audias: Væ misero mihi, quam me paupertas urit, quam morbus me lancinat, quam malè me tractat ignominia, quam me mei hostes exagitant? ærumnis plurimis deformatus, misere perditus sum. Sed heus bone, memineris te in aurificinâ etiamnum esse, in manibus bractiarum, hic aliud non expectes, quam unctiones, percussus & innumera verbera. Certè aurum malleatum & laminatum aliter non fit. Ubi absolutum fuerit hoc opus, eris corona gloriæ in manu Domini, & diadema regni in manu Dei tui. Aliter loqueris in cælo; jam suprà dices: Bene laboribus meis, bene meis hostibus & vexatoribus, bene pauperati & morbo, bene contumeliis & maledictis, bene pessimis linguis, bene omnibus afflictionibus & calamitatibus meis. Absque his fuisset, huc fortis non pervenissem. Bene igitur Deo Optimo, Maximo, qui me per malleos & ignes transire voluit in domum honoris æterni.

En iterum sermones dispares auri, dum in camino uritur, & cum in folio locatum honoratur. Ita vivimus, ita transimus à miseris ad delicias, modò non præcipitemus, & prius esse beati quam miseri velimus: Sic apprehenditur æterna vita. Sed ista confirmamus.

§. III.

Cantic. c. 4. vers. 8.

Qui sunt flores in quibus corona pleatur.

Celestis sponsus conjugem futuram suavissimè invitans: *Veni, ait, de Libano sponsa, veni, coronaberis de capite Amanâ de vertice Sanir & Hermon, de cubilibus leonum, de montibus pardorum*. Num sponsus è cælo tam pauper est, ut ne hortulum quidem habeat, è quo flores in sertum componendos colligat? Num in montes abeundum, ubi pardi & leones stabulantur? Quis inde rosas aut violas petat, ut corollam texat? En, quibus involueris arcana divina contegantur: En quos flores, hic sponsus amat, & unde illos colligi velit. Preces fundere, noxas deslere, inediam tolerare, stipem erogare, somnium frangere, indormire asseri, à corpore se abstrahere, genium fraudare, cupiditatibus & sibimet acriter imperare, conari Christianas leges integrè servare, sunt veluti flores, in quibus corona pleatur: sed hi flores non in pratis publicis, non in viridariis amœnis, sed in ferarum collibus crescunt. Veni, coronaberis, ait sponsus, sed de montibus pardorum, de cubilibus leo-

rum: Cum demonibus, cum pardis, cum leonibus istis dies noctesque luctandum est. Has feras aut vincere oportet, aut cælum perdere.

Corona præcis erat quam ipsi *Cylismam* nominarunt. *Anterior* Ricciarum in comment. Symbol. 22.1. mibi p. 26. Vita sanctior est, si non ficus & rosas, non voluptates & delicias, sed aspera seletur, & in Christi gratiam amplectatur ad-ctor est. si verâ. Gaudet patientia duris. Erramus toto cælo, si cæ-lum obtinendum credimus quietâ, molli, & delicatâ amplectatur adven-sa.

Non est è terrâ mollis ad astra via.

Illuc per spinas itur. E paradiso in paradisum nemo transit: in cælum nullus nisi bene contusus, & faucibus pervenit. Omnes qui volunt per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Quid dici potest clarius? *2. Tim. c. 3. secutionem patientur. Volunt per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Quid dici potest clarius? Act. c. 14. vers. 22.*

Credamus itaque Christo, & omnibus Christi amicis monstrantibus tutissimam iter & clamantibus. Hæc itur ad astra, hæc secundum frugalitatem, hæc secundum temperantiam, hæc secundum fortitudinem & patientiam: non illac secundum voluptatem & luxum, secundum desidiam & lasciviam. Religiosissimi scriptoris verba novimus: *Non est alia via ad vitam, nisi via sancta imit. Chri. Crucis, & quotidiana mortificationis. fil. 2. c. 12.*

Cantabat olim Rex Sion: *Quam dilecta tabernacula pal. 83. tua Domine virtutum: Beati qui habitant in domo tuâ Domine. v. 1. & 5. ne, in secula seculorum laudabunt te. Carminis hujus titulus est: In finem pro torcularibus filiis Core. Cassiodorus interpres: Core, inquit, mons est Calvaria, ubi Christus crucifixus. Psalmus igitur scriptus est filiis Core, hoc est Christi crucifixi filiis, ut eum cantent, sed torcularibus non in vineis sub umbrâ, nec in tricliniis ad pocula; sed filiis Core, ad torcularia, ubi labor & opus fervet, ubi sudor & industria in pretio est, ubi uvæ calcantur & exprimentur, nondum bibuntur: nisi placeat libare vinum turbidum, & fecibus plenum. Nunc igitur dum pro torcularibus sudandû, nostros interim labores hoc carmine solemus: Beati qui habitant in domo tuâ Domine, in secula seculorum laudabunt te. Quid est, inquit Augustinus, quod desiderat, quod concupiscit? Hic posuit, illa meditatatur, posuit inter tentationes, posuit inter pressuras, posuit in torcularibus, suspirans in superna promissa: quasi quid ibi acturus, jam premeditatur gaudia futura. Differamus tantisper sitim, dum vinum illud bibamus novum: in regno Dei. Aug. tom. 8. in psal. 83. mibi p. 379. Matt. c. 26. vers. 29.*

Christus Dominus de celesti melle guttulam suis instillatus, duxit eos in montem excelsum seorsum. La-Petardus bore hic opus fuit & sudore, dum in Taboreæ rupis cacumen evaderent. Talis ad cælum via est; per ardua & abrupta difficultatum ascensus patet in montem amœnitatis æternæ.

Hinc Joannes de innumerabili turbâ cælitum interrogatus: *Hi qui amici sunt stolus albi, qui sunt, & unde v. 13. & 14. nerunt?* Cùmque Apostolus id ignorare se dixisset, respondit ille ipse qui interrogat: *Hi sunt qui venerunt de tribulatione magnâ. Quibus verbis ad illam quidem primam questionem, Qui sunt hi? nihil responsum est; ad Cor ad alteram verò: Unde venerint, significanter dictum est, Venisse eos de tribulatione magnâ. Ratio responsi in promptu est. Non enim attendit Deus, quis ille hominum, qui cælum emeretur, num dives an pauper, servus est, & non an liber, eruditus an rudis, formosus an deformis, disertus an elinguis, rex an opilio sit, modò à sordibus purus sit, modò de tribulatione magnâ venerit, modò patientiam à se non excusserit. Hic apprehendit vitam æternam. Romani veteres, quod sacri codices testantur, panè omnia Orbis regna, locum omnem possederunt. Machab. consilio suo & patientiâ. Possidere vis cælum? si consilio non possis, certè poteris patientiâ. cap. 8. v. 3.*

CAPVT